

Woordje van de redactie

Op 9 mei 1824, een slordige 200 jaar geleden, ging de Negende symfonie van Beethoven in première in Wenen. De componist was op dat ogenblik al volledig doof, hij stond tijdens de première naast de dirigent. Beethoven voegde aan de symfonie zang toe en liet het groots klinken: in het vierde en laatste deel van de symfonie laat hij maar liefst vier solostemmen én een koor opstaan. De tekst die wordt gezongen is het gedicht Ode an die Freude (Ode aan de vreugde) van Friedrich Schiller (1759-1805). De dichter schetst het beeld van een ideale wereld waarin alle mensen als broeders samenleven, een idee dat Beethoven erg aansprak. Ode an die Freude werd ook het Europese volkslied.

Het Eurovisiesongfestival lijkt de postmoderne versie van de Negende (Sorry, Ludwig VB), een soort kitsherig Wonderland waarin (Europese?) landen worden verenigd door muziek. Was de slogan dit jaar niet "United by Music"? Maar ... wat een chaotisch feestje hebben wij mensenkinderen er dit jaar van gemaakt? *De meest turbulente editie ooit*, koppen de kranten. Nochtans had dit een feesteditie moeten worden worden in Malmö, het circus landde uitgerekend vijftig jaar na de zege van ABBA alweer in Zweden. Petra was een ontzettend grappige gastvrouw, en we hoorden hartverscheurende ballades, non binaire zangers en enkele bijdragen die gevaarlijk balanceerden op

de draad tussen goede en slechte smaak. Sommige vielen naar mijn bescheiden mening van de draad, maar wie ben ik? Uiteraard was het podium adembenemend, de special effects waren schitterend, de puntentelling eindeloos ... Alles, werkelijk alles was in stelling gebracht voor een leuke muziekaftavond, edoch, het, naar verluidt, niet politiek getinte festival ging quasi kopje onder door de deelname van Israël en alsof het niet genoeg was moest Joost Klein het hoofd buigen in een (tot nu toe onduidelijke) #MeToo kwestie. Gelukkig won Zwitserland met een non binaire zanger. Hij heet Nemo, net als het trieste visje in Disney's klassieker, en ziet er erg aabaar uit mijn zijn Furbyjasje. Kan het neutraler?

Ik ga me hier niet uitlaten over het al dan niet politiek correct zijn van deze twee kwesties, wat me wel bezig houdt, is welk effect dit allemaal heeft op de jonge artiesten. Nemo (niet het visje, maar de winnaar) sprak het zelfs uit: dit hele gedoe was zwaar voor de artiesten. Wat een erg leuke, unieke belevenis moest worden, kreeg volgens hem de tinten van een nachtmerrie.

Ik kan niet anders dan akkoord gaan met hem. Joost Klein mag dan wel een 26-jarige ietwat vreemde Fries zijn, hij is ook mens en bijgevolg kwetsbaar. Als kind verloor hij beide ouders, zijn oudere zus en broer vingen hem op. U kunt Europapa een enerverende oorwurm vinden, maar niemand blijft onberoerd bij de ode aan

zijn papa op het einde. Meedoen aan dit circus was een jongensdroom waar hij jarenlang de weg voor plaveidde via zijn youtubekanaal. Hij liep op dat festival ook zichtbaar gelukkig rond in zijn blauwe Van Beirendonck pak. Wie hem in De Slimste Mens zag, beseft dat ADHD, ADD en zelfs autisme geldige stickertjes zouden kunnen zijn die een ijverige psycholoog op zijn voorhoofd kan plakken. In een schoolse omgeving wordt zo'n kind beschermd en opgevangen, in de echte wereld gaat het er blijkbaar anders aan toe.

Hij had de cameravrouw die hem bleef filmen niet moeten bedreigen, daar ben ik het volledig mee eens, maar een gesprek met bemiddelaar en een welgemeend excuus van Klein had toch voldoende moeten zijn om hem zijn deelname te gunnen? Nu keert hij terug naar Friesland in geblindeerde auto's en een privévliegtuigje. Bij het ter perse gaan van dit krantje zijn we een week verder, nog steeds werd niets van hem gezien of gehoord. Het gebroken jongetje opnieuw stukgemaakt, zo lijkt het.

Edén Golan, de zangeres van de omstreden Israëlische inzending is nog jonger. Amper 21 jaar, opgegroeid in Rusland, nota bene. Te Russisch voor de Israëli, te Joods voor de Russen. Moeilijke kindertijd. Op het festival werd ze omgeven door boe-geroep, ze is dagen haar hotel niet uit geweest, kreeg vier lijfwachten, enzovoort enzoverder. Wat doet dit met een jong meisje? Ik zou het niet weten en ik wil het ook niet weten.

De EBU moet er in de eerste plaats zijn voor de artiesten. Beide artiesten die tijdens deze editie in het oog van de storm zijn geraakt, hadden, mijns inziens, beschermd moeten worden, niet uitgesloten of uitgejouwd. Ze zijn nog zo jong. In het eerste geval had een bemiddelingsgesprek soelaas moeten brengen, in het tweede had de uitsluiting van Israël de enige juiste keuze geweest. Verder moet er een nieuw elan aan de wedstrijd gegeven worden, het politiek aspect kan/zal nooit weggefilterd worden, maar landen in oorlog horen er niet thuis.

Wat mij betreft had Frankrijk mogen winnen, met een, ik geef het toe, een ietwat brave ballade over liefde. Slimane riep herhaaldelijk op voor vrede en eenheid via de muziek. Zijn lied, een typisch Franse ballade, werd met passie gebracht sprak over liefde. United by Music, dus. Moge de EBU zich hierover bezinnen en moge volgend jaar enkel de artiesten én de muziek in de kijker staan.

Jirka Claessens

Door omstandigheden is er deze maand geen interview met een oud-leerling. Gemaakte beloften werden niet ingelost.

De redactie wenst zich hiervoor te verontschuldigen.

De blik van Harry

De grote verdwijtruc

Ik heb in mijn werkkamer een antiek, houten bureau staan. Hoewel het wordt bedolven door mijn rommel, ben ik best wel trots op het meubel. Mijn grootvader zaliger, de vader van mijn vader, vervaardigde het zeker meer dan zeventig jaar geleden. Een echt erfstuk.

'Moeilijk woord'

Mijn grootvader kwam op de wereld in 1910 en beleefde twee wereldoorlogen. Volgens de familielegende verstopte hij zich in de schouw, toen de Duitsers hem als arbeider opeisten in de jaren 1940. Mijn opa zaliger herinner ik me vooral als een bejaarde brompot met bretellen, een das, reusachtige handen en één tand, wonend in een oud huis. Je kon enkel bij hem binnen als je de grote sleutel in een luid klikkend slot stopte. Een smalle gang leidde je dan naar de 'achterste plaats', onderweg passeerde je de 'voorste plaats'. Die werd alleen gebruikt op feestdagen. De gang herbergde ook de oude telefoon die alles en iedereen dooreenschudde wanneer iemand belde. Vergis je niet: hij overleed in 1996 en dus niet in de prehistorie.

De achterste plaats was de eetkamer, met ernaast de keuken die meteen ook de badkamer vormde. Ik zie de vliegenvangers boven zijn keukentafel nog voor me. De vliegen die erop plakten, vochten tegen hun trage dood. Centraal stond er een zwarte kolenkachel. Mijn grootvader zat stevast rechts van die kachel aan het raam, omringd door de rook van zijn sigaretten die hij zelf rolde. De zware dampen halveerden het aantal vliegen in huis. De andere helft plakte op die gele slingers. Zijn toilet was een huisje buiten, met niets meer dan een plank met een gat in. Het huisje stonk en zat vergeven van de vliegen. Het toiletpapier was in het beste geval grijs en schurend, maar het kon even goed de krant van gisteren zijn.

Hij las zijn krant met een dikke bril op. Toen mijn grootmoeder nog leefde – zij was van 1905 en stierf in 1987 – las zij hem voor uit ‘de gazet’. Ze bezat een bijzondere techniek bij het voorlezen. Moeilijke woorden in de artikels omschreef ze simpelweg als ‘moeilijk woord’ en las dan verder. Ze waren maar tot hun 12de naar school geweest. Toen mijn grootmoeder er niet meer was, las hij zelf de krant. Met die dikke bril op, tot hij zich niet meer interesseerde in wat er in de wereld gebeurde. Hij gebruikte dezelfde bril om naar de televisie te kijken. Die stond aan de andere kant van de kamer, voorbij het keukentafeltje waarboven het slingerkerkhof voor vliegen hing en waarop de thermos met koffie stond. Mijn grootvader bezat geen kleurentelevisie. Het toestel was vooral luid, heel luid, dat volstond voor hem.

Een televisieplant

Op een dag huppelde ik, achter mijn vader aan, de achterste plaats binnen. De gebruikelijke smog hing er als een dik gordijn en mijn grootvader zat naar buiten

te kijken. Hij slurpte van zijn bol koffie gekruid met chicorei (gebrande witlofwortel). De bittere koffie dronk hij niet uit een kop, maar uit een bolvormige mok. De plaats waar normaal de tv stond, was leeg. Het toestel bleek verdwenen. In die tijd moesten de mensen nog ‘Kijk- en Luistergeld’ betalen, een belasting op het bezitten van een radio- en televisietoestellen. Mijn grootvader was bijzonder krenterig en besliste dat hij die belasting niet langer wilde betalen en deed daarom zijn televisie weg. Maar hoe had hij de verdwijning van zijn tv geflikt? Eerst vermoedde mijn vader dat hij de televisie boven op zolder had verstopt. Die suggestie vond hij grappig. Had hij het toestel verkocht? Of was er gewoon iemand het ding komen halen? ‘Nee’, zei hij. ‘Den teevee zit in mijnen hof.’ Mijn grootvader had er niks beters op gevonden dan zijn televisie te begraven in de tuin. Met een eenvoudige goocheltruc maakte hij zijn tv onzichtbaar, de schop deed daarbij dienst als toverstok. Hopla!

Mijn grootvader is bijna dertig jaar dood. Elke dag zit ik aan zijn bureau en dan denk ik even aan de vreemde man die uit een heel ander tijdperk kwam. Zijn huis is al lang van iemand anders. Wanneer ik er met de auto voorbij rijd, dan vraag ik me af of de nieuwe eigenaars inmiddels al een televisieplant uit de grond hebben zien groeien? Ik hoop alleszins dat het toilet inmiddels voldoet aan alle moderne comfort.

*Tentoonstelling van de maand:
Rodin "een moderne
renaissance" in Museum van
Schone Kunsten van Bergen*

Akkoord, u bent met de trein iets minder dan twee uur onderweg, maar het werk van Rodin loont de moeite, neem het van mij aan! Trouwens, waarom maakt u er geen weekendje van? Bergen is een leuk stadje en u kunt de dag erna bijvoorbeeld met de bus naar Le Grand Hornu of Pairi Daiza. Wat slenteren en shoppen kan natuurlijk ook 😊.

Dus, stap in Dendermonde op de trein naar Brussel-Zuid en stap daar over op de trein naar Bergen.

CAP Museum voor Schone Kunsten

CAP? Inderdaad, CAP is de afkorting voor "Culture Art et Patrimoine" en verenigt het vroegere BAM (Musée des Beaux Arts), la maison des Collections, la Maison Jean Lescarts en de tuin van "Poirier Beurré".

Adres? Rue Neuve 8 in Mons (Bergen)

Openingsuren? Alle dagen, geen vastgelegde openingsuren, raadpleeg de website

<https://www.visitmons.be/agenda/expositions/rodin-une-renaissance-moderne-4048592>

Tickets? Volwassenen 16 €
Jongeren 12 €

(uw ticket geeft u recht ook de permanente collectie te gaan bekijken, zeker doen!)

Tentoonstelling: Rodin, een moderne renaissance

Paspoort August Rodin

1840 – 1917

Frans beeldhouwer

Impressionist

Expressieve beelden van mensen

Gehuwd met Rose Beuret

Minnaar van (onder meer) Camille Claudel

Bekend van: De denker, De kus, De burgers van Calais

Rodin Museum in Philadelphia

Musée Rodin in Parijs

Het gerenoveerde Museum voor Schone Kunsten in Bergen (vroeger BAM) presenteert een veelzijdige expo met 200 werken van de Franse beeldhouwer, geleend van musea zoals het Louvre en Musée d'Orsay, en uit talloze privécollecties. De expo stunt door het kwetsbare meesterwerk De burgers van Calais van zijn sokkel in Mariemont te halen. Daar stond het jaren in een uithoek van het park van het Koninklijk Museum. In Bergen staat het in het gras bij het stadhuis, oog in oog met de bezoeker, precies zoals Rodin het wilde.

Volgens mij is dé verrassing van de tentoonstelling het grote aantal tekeningen en aquarellen. Die werden vaak uitgeleend door privé eigenaars en dus is het een uitgelezen kans om ze te gaan bekijken. Rodin liet immers behalve 9.000 beeldhouwwerken ook een even groot aantal tekeningen en aquarellen na. Hij gebruikte daarvoor graag een techniek waarbij hij tijdens het tekenen zijn blik op het model richtte, nooit op het blad. De resultaten hadden grote invloed op jongere generaties schilders zoals Egon Schiele, Paul Klee, Henri Matisse en Pablo Picasso. De meeste van die tekeningen werden zelden of nooit eerder aan een publiek getoond.

Trek dus zeker voldoende tijd uit om deze pareltjes te ontdekken.

De denker, misschien wel het meest bekende beeld van Rodin, is er uiteraard, echter niet de bekende monumentale versie, maar het 71 cm hoge exemplaar van de Brusselse KMSK. Dat beeld is misschien klein, maar is wel de allereerste Denker. Rodin toonde het op zijn eerste solotentoonstelling in Brussel in 1899.

Jawel, België was op een gegeven ogenblik belangrijk voor de beeldhouwer, hij verbleef van 1871 tot 1877 in Brussel. Tijdens de zes jaar die hij in ons land doorbracht, werd Rodin een naam in de kunstwereld. Rodin was immers een laatbloeiër, hij werd drie keer geweigerd aan de Parijse Academie voor Schone Kunsten en bleef noodgedwongen in *La petite école*, die ambachtslieden opleidde om in ateliers van anderen te werken. Pas in zijn Belgische periode begon Rodin in eigen naam te signeren. De tentoonstelling illustreert die periode door werken in opdracht naast die vroege eigen beelden te plaatsen.

In 1880 kreeg Rodin de opdracht voor de Hellepoort, een nooit volledig afgewerkte poort voor een museum in Parijs dat er ook nooit gekomen is. Rodin inspireerde zich ervoor op Dante's Inferno. Hij ging fanatiek aan het werk en creëerde een arsenaal van honderden beelden waar hij zijn verdere carrière uit zou putten. De denker kwam al snel tot stand, maar ook Ugolino en zijn kinderen en Eeuwige lente, een voorloper en iets spannendere versie van De kus.

Breaking News: Belgische finaliste in Koningin Elisabethwedstrijd

Koningin Elisabethwedstrijd?

Als een van de meest veeleisende en internationale wedstrijden is de Koningin Elisabethwedstrijd sinds zijn oprichting in 1937 een springplank voor uitzonderlijke violisten, pianisten, zangers en cellisten met een ontluikende internationale carrière. De wedstrijd wil het raakpunt vormen tussen deze jonge muzikanten van het hoogste kaliber en de grootste podia wereldwijd.

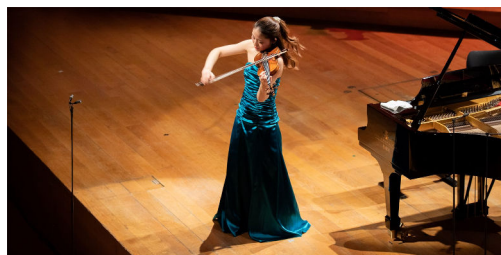
Trouw aan het gezamenlijke project van Eugène Ysaÿe en Koningin Elisabeth blijft de Koningin Elisabethwedstrijd op zoek gaan naar veelzijdige muzikanten. Zijn reputatie is gestoeld op een prestigieuze jury, een strikt reglement, een grote media-aandacht, maar ook op een warm en enthousiast welkom van het hele land België en zijn Koninklijke Familie.

Wie speelt er dit jaar mee?

290 violisten uit 21 landen hebben een video ingestuurd. Van hen zijn er 70 toegelaten tot de eerste ronde, 63 doen effectief mee. De genderbalans is netjes in evenwicht, met 33 vrouwen en 30 mannen. Allemaal zijn ze jonger dan 32, want dat is de leeftijdsgrens. De meeste kandidaten komen uit de Verenigde Staten, China en Korea. Er zijn ook drie Russen en drie Oekraïners bij, die meestal in het buitenland studeren en werken. En,

een Belgische! De muzikanten krijgen voor de duur van de wedstrijd gratis onderdak bij vrijwillige gastgezinnen.

Hoe verloopt de wedstrijd?

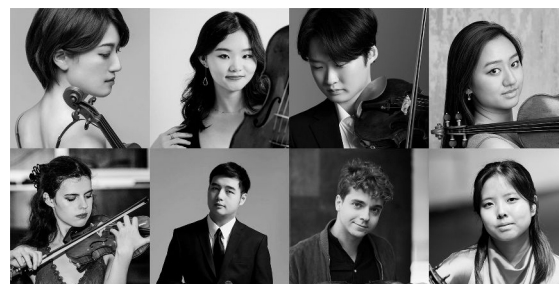
63 violisten spelen de eerste ronde van 6 tot en met 11 mei in Flagey in Brussel, solo of met piano. De jury kiest daarna 24 muzikanten die doorstoten naar de halve finale.

Op 13 mei begint de halve finale, jawel, Pauline van der Rest, onze Belgische kandidate, zit nog in de race. De 12 violisten die dit overleven, mogen naar de finale. Zij moeten eerst een week in afzondering in de Muziekkapel Koningin Elisabeth in Waterloo, om een nieuw werk in te studeren, zonder contact met de buitenwereld. Dit is echt een uniek gegeven, typisch aan de Koningin Elisabethwedstrijd. Die finale vindt plaats in Bozar in Brussel van 27 mei tot en met 1 juni.

Hoe kun je de wedstrijd volgen?

De halve finale gaat rechtstreeks op Klara, VRT CANVAS en VRT MAX, net als de finaleweek. De volgorde van de concerten vindt u op

<https://koninginelisabethwedstrijd.be/nl/home/>

Welke muziek krijgt u te horen?

Prachtige vioolmuziek van vroeger en nu. In de eerste ronde zijn er verplichte stukken van Paganini en Eugène Ysaÿe. In de halve finale krijgen de violisten een concerto van Mozart dat ze samen met het Orchestre Royal de Wallonie spelen, naast een stuk dat ze samen met een pianist spelen.

Ten slotte op de finaledag krijgen ze een nieuw hedendaags werk van de Franse componist Thierry Escaich, verder spelen de finalisten nog een groot vioolconcert.

(inspiratie: wikipedia, VRTNWS en de website van de Koningin Elisabeth wedstrijd)

Boeken over Parijs en Praag

Een literaire special voor de zesde- en vijfdejaars die net terugkomen uit GWP.

Georgia Kaufman, De kleermaakster van Parijs

Rosa Kusstatscher heeft een mode-imperium weten op te bouwen dankzij haar onfeilbare gevoel voor stijl. Maar, vanavond, terwijl ze zich voorbereidt op de belangrijkste ontmoeting van haar leven, laat haar zelfverzekerdheid haar in de steek.

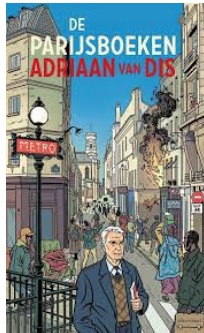
Terwijl ze twijfelt over de juiste jurk en lippenstift, begint Rosa haar ongelooflijke verhaal te vertellen. U leeft ongetwijfeld mee met het arme plattelandsmeisje uit de Italiaanse bergen, dat moet vluchten onder de nazibezetting. Ze kent hoop en verdriet in Zwitserland, glamour en liefde in Parijs, ambitie en verlies in Rio de Janeiro. en succes en zelfontplooiing in New York. In essentie vlucht ze een leven lang van hot naar her, tot ze beslist in Parijs te blijven.

Oordeel van de redactie: voor de liefhebbers! Uitstekend geschreven chicklit, romantisch en meeslepend. Eens u begint, is het moeilijk stoppen 😊.

Een prachtig geschreven roman die lezers over de wereld en door de tijd laat reizen. Fans van Lucinda Riley zullen hiervan genieten. – (Sunday Express)

Adriaan van Dis, De Parijsboeken

In De Parijsboeken van Adriaan van Dis zijn de roman De wandelaar, de verhalen en essays uit Stadsliefde. Scènes in Parijs en twee extra verhalen bijeengebracht.

De schrijver woonde ruim zeven jaar in Parijs en nog steeds voelt hij zich verbonden met die stad. Hij is er onzichtbaar en verkent wijken waar gewoonlijk geen toeristen komen, wat maakt dat ook de lezer, u dus, op stap gaat in een onbekend Parijs. Voor Van Dis is Parijs een altijd veranderende stad: gekleurd, verscheurd en vol verborgen geschiedenissen.

In de roman De wandelaar krijgt een man bij een brand letterlijk een hond in zijn schoot geworpen. Het dier opent voor hem een andere wereld: die van vluchtelingen, illegalen en zwervers. Het verandert Parijs, het verandert de man. Hij wil helpen, hij wil goed doen, maar alles wat hij doet, pakt anders uit.

In Stadsliefde. Scènes in Parijs wandelt en fietst Adriaan van Dis door Parijs, een stad waar schoonheid en rijkdom tegen armoede schuren. Dankzij een register met straatnamen en stadsplan kan de lezer met Van Dis meewandelen en fietsen. Erg leuk om het boek mee te nemen als u Parijs bezoekt!

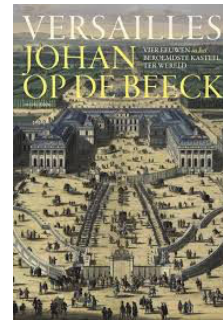
Oordeel van de redactie: Van Dis kan schrijven en schetst hier op onnavolgbare manier zijn liefde voor Parijs. Hij kijkt

echter niet weg wanneer de stad haar minder fraaie kanten toont en beschrijft ook de armoede, de banlieues en de clochards onder de bruggen.

De wandelaar snijdt de sociale thema's van deze tijd aan, maar is ook een melancholiek verhaal over het verlangen naar liefde en geborgenheid.

(Goodreads)

Johan Op de Beeck, Versailles

Het jachtpaviljoen van Lodewijk XIII werd door Lodewijk XIV uitgebouwd tot een van de grootste, mooiste en duurste kastelen ter wereld. Versailles werd een machtscentrum vol intriges, grote politieke gebeurtenissen, schandalen en "liaisons dangereuses". Tijdens de Franse Revolutie werd het bijna gesloopt, later werd het compleet verbouwd tot museum. Nog steeds is het een forum van wereldgeschiedenis. De Eerste Wereldoorlog werd er in 1919 beëindigd. Hitler haatte Versailles. De geallieerden bombardeerden het.

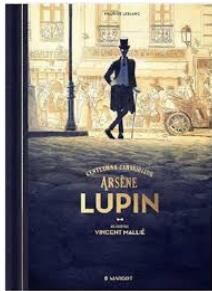
Oordeel van de redactie: meesterverteller Johan Op de Beeck beschrijft meeslepend vier eeuwen Versailles. Het is erg prettig en origineel om een biografie van een gebouw te lezen.

Een uitermate boeiend boek over de wervelende geschiedenis van het beroemdste kasteel ter wereld.

Meesterlijk!

(Stretto, magazine voor kunst en cultuur)

Maurice Leblanc, Arsène Lupin gentleman, inbreker.

Lees ook het boek waarop de succesvolle Netflixserie is gebaseerd. In Gentleman inbreker zijn de eerste negen Lupinverhalen opgenomen, voor het eerst uitgegeven in 1907. Ze vormen de literaire geboorteakte van de Robin Hood van de belle époque, die steelt van de rijken en opkomt voor de armen.

Oordeel van de redactie: de verhalen zijn afzonderlijke pareltjes, die de auteur tot een heerlijk leesnoer heeft weten te rijgen. Pareltjes die ruim honderd jaar na dato nog steeds een genot zijn om te lezen.

Wees gewaarschuwd, goede lezer, bij de eerste ontmoeting raak je gecharmeerd, de volgende keer ben je verkocht en nadien wil je Lupin volgen waar hij je ook naar toe voert.

(Bart Van Loo)

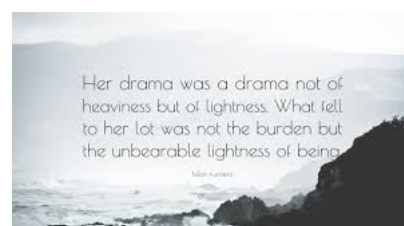
Milan Kundera, De ondraaglijke lichtheid van het bestaan

De ondraaglijke lichtheid van het bestaan vertelt het verhaal van Tereza en Tomas. Hij is een dokter in Praag en een onverbeterlijke verleider. Zijn charmes werken ook op Tereza, zij wil uit haar eigen leven wegvlugten en wordt op slag verliefd op hem. De Praagse Lente vormt de achtergrond van hun relatie en hun leven samen. Verder leert u ook Franz, een professor, en zijn maitresse Sabina kennen.

Hoewel dit boek fictie is, bevat het filosofische denkoefeningen over vrijheid en toeval. De ondraaglijke lichtheid van het bestaan is ontegensprekelijk een moderne klassieker. Kundera vervaecht de roerige naoorlogse Tsjechische geschiedenis met het liefdesleven van zijn personages.

Oordeel van de redactie: een van de mooiste boeken ooit geschreven, verplicht leesvoer! Milan Kundera geldt als een van de belangrijkste Europese schrijvers. Hij werd elk jaar genoemd als kandidaat voor de Nobelprijs, maar die onderscheiding kreeg hij (ten onrechte) niet.

Franz Kafka, Het proces

Josef K. weet niet waarvan hij eigenlijk wordt beschuldigd en is ervan overtuigd niets te hebben misdaan. Hij verweert zich tegen het raadselachtige rechtssysteem, dat hij als brave burger voor een rechtsstaat houdt waarin het beginsel van het bewijs van schuld in ere wordt gehouden. Tot zijn verbijstering ondervindt hij echter, dat alles wat hij inbrengt om zijn onschuld te bepleiten tegen hem wordt gebruikt. Hij belandt zo in een absurde wereld, waarin recht en rede lijken te wijken voor de macht en logica van een ondoorgrondelijke bureaucratie. Driemaal raden wie uiteindelijk als verliezer uit de bus komt.

Oordeel van de redactie: voor de liefhebbers! Het proces lezen is een kwestie van doorzetten, vaak terugbladeren, af en toe pauzeren, gruwelen over de onrechtvaardigheid van de geheime rechtszaak en genieten van het prachtige precieze en tegelijkertijd absurdistische proza dat Kafka schreef.

Wistjedatjes: De begrippen kafkaësk en kafkaiaans (= met een zinloze, desoriënterende en nachtmerrieachtige complexiteit) hebben in de Nederlandse taal ingang gevonden.

De Belgische popgroep K's Choice is genoemd naar Josef K,

Jiri Weil, Mendelssohn op het dak

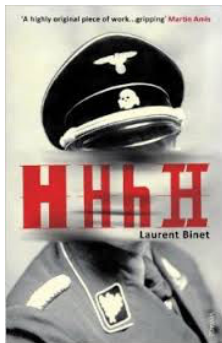
Praag 1942. Julius Schlesinger heeft van de woedende "Reichsprotektor" Heydrich persoonlijk het bevel gekregen om het standbeeld van Mendelssohn uit de galerij van componisten op het dak van het concertgebouw te verwijderen. Maar de SS-officier heeft hoogtevrees en geen idee welk standbeeld dat van Mendelssohn is, dus geeft hij twee Tsjechische werklieden opdracht om het beeld met de grootste neus omver te trekken. De mannen leggen het touw om de nek van Richard Wagner, de favoriete componist van Hitler!

Oordeel van de redactie: Jiri Weil toont op zowel komische als droevige wijze de levenswandel van een aantal inwoners van Praag. Het zijn stuk voor stuk indrukwekkende portretten van mensen die door onbegrijpelijk bestuur en extreem geweld uit hun dagelijkse routines worden opgeschrikt.

Mendelssohn op het dak behoort tot het beste wat over deze periode ooit is geschreven.

(New York Times)

Laurent Binet, HhhH

Nazikopstuk Reinhard Heydrich, 'de beul van Praag', is uitvinder en uitvoerder van de Shoah (Holocaust, genocide op de Joden in WO II) en een van de wreedste nazi's die het Derde Rijk kende. Hij was de chef van Eichmann en de rechterhand van Himmler. Bij de SS noemden ze hem 'HhhH': Himmlers hersens heten Heydrich.

In mei 1942 wordt hij in Praag in zijn open Mercedes getroffen door een granaat. De gevolgen zijn meedogenloos: de granaat is geworpen door de Tsjechische parachutist Jan Kubis, en als represaille worden twee Tsjechische dorpen met de grond gelijk gemaakt, honderden mannen standrechtelijk geëxecuteerd en duizenden vrouwen en kinderen afgevoerd en vergast.

Oordeel van de redactie: Laurent Binets reconstructie van de aanslag op Heydrich is een sublieme combinatie van feit en fictie. Het is spannend en erg meeslepend geschreven. Een echte aanrader!

Een van de allermooiste boeken die ik de laatste jaren gelezen heb.

(Jan Siebelink)

Film van de maand: Kingdom of the Planet of the Apes

Deemoedig en met wat ietwat rode wangen van schaamte geef ik toe, ik ben fan van de apenfilms (de recente, de oude met Charlton Heston konden me niet bekoren). Ik was dan ook blij met deze laatste worp uit de franchise. Ook omdat dit een spektakelfilm is die je zeker op groot scherm moet zien.

Het verhaal: Er zijn inmiddels vele generaties gepasseerd sinds de dood van Caesar, de intelligente aap die de revolutie leidde (Rise, Dawn en War). Chimpanse Noa woont in een afgelegen dorp en staat op het punt een volwassenwordingsritueel uit te voeren, wanneer apen uit een andere regio zijn familie aanvallen en ontvoeren. Noa gaat op een queeste om hen te vinden en te bevrijden, en krijgt daarbij onder andere hulp van een mens.

Een vrij traditionele verhaallijn en als ergens het schoentje wringt dan is dat bij het scenario. De special effects en de manier waarop de emotionele beleving van de apen wordt weergegeven zijn opnieuw fenomenaal. De film eindigt ook met een echte cliffhanger en wie ooit de originele Planet of the Apes films zag (die in tijdsbeleving dicht bij deze film zit, 300 jaar na de vorige trilogie) weet in welke richting te denken 😊. Andere consequentie, dit is niet de laatste film uit de franchise, iets waar ik perfect mee kan leven.

Zoals gezegd, de moderne Planet of the Apes-trilogie behoort tot mijn favorieten, en dat vanwege het onvergetelijke karakter van Caesar. Het verhaal van Kingdom of the Planet of the Apes speelt zich vele generaties later af, maar gelukkig blijft de invloed van Caesar voelbaar. De film behandelt zijn nalatenschap met respect. Het is juist deze invalshoek van die mij aanspreekt: de film laat zien dat de levenslessen van Caesar door de tijd zijn vergeten of zelfs verkeerd werden geïnterpreteerd. De schurk van dienst, Proximus, gebruikt bijvoorbeeld het motto *apes together strong* als een rechtvaardiging om haat te zaaien tegen de mensheid. De orang-oetan Raka begrijpt echter wel Caesars vreedzame levenslessen. Door dit morele grijze gebied te verkennen, gaat Kingdom slim om met de religieuze verdeeldheid die binnen een samenleving kan ontstaan.

De nieuwe protagonist, de chimpansee Noa, is jong en naïef, maar heeft een goed hart. Hij verzet zich tegen onrecht en wil zijn soortgenoten bevrijden uit de tirannie van Proximus. Langzaam begint Noa in zichzelf te geloven en volgt hij in de voetsporen van Caesar, als leider van zijn clan.

Kan de film los van Rise, Dawn en War bekeken worden? Natuurlijk, de makers zijn erg slim met het materiaal omgegaan. Liefhebbers van de trilogie krijgen subtiele referenties ernaar in deze film, voor wie Kingdom de eerste kennismaking is met de apen is er geen enkel probleem. Het

verhaal kan perfect los van de andere gezien worden. Feit is wel dat het de moeite loont, Kingdom is een intelligente blockbuster en een wervelend spektakel, zeker bekijken op groot scherm. U moest onderweg zijn naar Den Albert!

Bingen op Netflix en co

Baby Reindeer

U moet bijna op een andere planeet wonen als u nog niets hebt horen waaien over deze absolute must see. Amper zeven afleveringen, perfect voor een regenachtige namiddag, al zal het u moeilijk vallen om alles in een kijkbeurt verteerd te krijgen

Het leven gaat eventjes niet zo lekker voor late dertiger Donny (Richard Gadd). Hij werd, niet heel lang nadat hij van Edinburgh naar Londen was verhuisd, gedumpt door zijn vriendin, maar moet nu om financiële redenen bij diens moeder blijven inwonen. Hij is namelijk ook een wroetende stand-upcomedian, die misschien iets langer aan zijn repertoire had moeten werken voordat hij die stap naar de hoofdstad zette. Voor de kost werkt hij dus als barman in een pub in Camden, waar een op het eerste gezicht onschuldige daad van goedertierenheid – hij offreert de op droog zaad zittende tooghangster Martha (Jessica Gunning) een gratis drankje – als een boemerang

terug in zijn gezicht landt: Martha begint hem te stalken, en wordt ook zienderogen driester in haar methodes.

Tot daar vertoont Baby Reindeer, gebaseerd op een eigen theatermonoloog van hoofdrolspeler Gadd duidelijke echo's naar reeksen als Fleabag: Donny en alle andere nevenpersonages die u in de reeks ziet opdraven zijn maatschappelijk stuurloos, en proberen hun toestand te aanvaarden met vluchtgedrag en zwarte humor. Maar al vanaf de tweede en derde aflevering wordt duidelijk dat er veel meer aan de hand is. De vierde (langere) aflevering geeft antwoorden, maar is een mokerslag voor de kijker. U weze gewaarschuwd.

Baby Reindeer is immers een serie die, na een wat lichtvoetige start, steeds dieper onder uw huid gaat zitten. De reeks vertelt over beschadigde mensen en trauma's en wat die dan weer met een mens doen; over de worsteling die het leven kan zijn, ook soms op "latere" leeftijden.

Gebaseerd op eigen ervaringen van Gadd, duikt het verhaal dieper en dieper een poel van duisternis in. Tot de bodem daarvan wordt bereikt in de bewuste vierde aflevering. En dan moet de eindmokerslag nog komen ... Neen, vrolijk wordt u er niet van, maar Baby Reindeer is uitstekend gemaakt, let bijvoorbeeld op de kleuren, de warme kleuren bij zijn ouders tegenover de vaalheid in Martha's

appartement. Verder is er veel om over na te denken, bijvoorbeeld over hoe social media als instrument kunnen worden misbruikt om door iemands leven te baggeren, op zoek naar de persoon zijn of haar zwakke plekken.

Baby Reindeer heeft een moeizame weg afgelegd van een eenmansvoorstelling op het jaarlijkse Edinburgh Fringe-festival naar een Netflix Original. Ondertussen heeft de serie nog een ongewild neveneffect: de zoektocht en belaging van de vrouw naar Martha is op gebaseerd. Behoorlijk meta ...

Bijkomende tip: Maxima

The Crown maar dan in Nederland. Goed gemaakt, vlot, degelijk geacteerd. Perfect entertainment na het bekijken van Baby Reindeer!

En ondertussen in Albert

Challengers

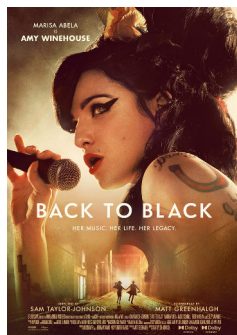

Tashi Duncan is een voormalige, talentvolle tennisster die coach is geworden. Ze is een sterke vrouw die zowel op als buiten de tennisbaan haar mannetje staat en getrouwd is met Art, een tenniskampioen die bezig is aan een wat mindere periode.

Tashi's pogingen haar man er weer bovenop te krijgen nemen een verrassende wending wanneer hij het moet opnemen tegen de uitgerangeerde Patrick, zijn voormalige beste vriend en de ex van Tashi.

Oordeel van de redactie: mooie, tedere film met drie perfect gecasten hoofdrollen. De driehoeksrelatie wordt met veel inleving en begrip getoond. Op het eind zijn er geen winnaars.

Back to Black

Een ode aan één van de meest iconische muzieksterren van de 21e eeuw: Amy Winehouse. De film bevat veel van Amy's hits en focust op haar buitengewone

genialiteit en de humor en eerlijkheid waarmee ze alles wat ze deed, doordrenkte.

Back to Black vertelt Amy Winehouses levensverhaal, van haar opvoeding en bruisende jaren in Londen tot haar intense reis naar wereldwijd succes, maar laat ook de donkere kant daarvan zien. Gedurende haar hele carrière tot aan haar tragische dood bleef de zangeres worstelen met haar demonen.

Oordeel van de redactie: de muziek is mooi, Marisa Abela is perfect gecast. Tot zover het goede nieuws, Amy verdiende een beter scenario en vooral meer dan het uitmelken van haar toxische relatie met Blake Fielder-Civil. Voor de fans!

Furiosa

Toen de wereld ten einde kwam, werd de jonge Furiosa ontvoerd van The Green Place of Many Mothers en viel in de handen van een bikergang, geleid door Dementus. Tijdens hun zwerftochten door The Wasteland komen ze uit bij de Citadel van Immortan Joe. Terwijl de twee tirannen vechten voor heerschappij moet Furiosa deze harde wereld zien te overleven, terwijl ze probeert weer thuis te komen.

Oordeel van de redactie: is er nog niet 😊 maar redactie kijkt wel uit naar de release van deze film! De Mad Max saga is puur jeugdsentiment!